

Popol z Notre-Dame

Michał Wałach

3. mája 2019 ✝ Cirkev

Popol je hnojivom pre pôdu. Ale môže popol zo spálenej katedrály Notre-Dame zúrodniť neúrodnú pôdu post-európskej civilizácie a ľudských sŕdc?

Zdroj: wikimedia.com

Zničenie úchvatnej stredovekej katedrály Notre-Dame vyvoláva mnohé historické asociácie. Keď svoju perspektívu rozšírime, budeme sa dívať rovnako na spálený chrám a na stav starého kontinentu, uvidíme ešte viac.

Barbari na hranici Rímskej ríše

Na silvestrovskú noc roku 406 germánski barbari vstupovali na zamrznutú hranicu Rímskej ríše, cez zamrznutý Rýn. Ríša nemala silu vytlačiť agresívnych prišielcov, pretože sa tiahla od drsnej Británie na severe k horúcim pieskom Horného Egypta na juhu, od Heraklových stĺpov na západe, k Arménsku a Mezopotámii na východe. Bola modelom impéria, moci, ktorá vytvorila účinné metódy riadenia štátu, organizácie spoločnosti i kontroly a asimilácie podmanených národov.

Hoci pozostatky starobylej slávy ožili na chvíľu na Katalaunských poliach v roku 451, v boji proti Hunom a ostatným barbarom, len o 4 roky neskôr sa v hlavnom meste sveta, v srdci civilizácie, objavili nemeckí Vandali, ktorých menom do dnešného dňa označujeme ľudí ovládnutých túžbou po ničení. V rozhodujúcom momente neexistovala žiadna odvážna a rozhodná štátna moc a civilné obyvateľstvo pred vyhladením zachránil svätý pápež Lev Veľký. Hoci vandalský kráľ Genserich nevyvraždil obyvateľov, mesto bolo vyplienené a život Itálie upadol do chaosu.

Zdroj: wikimedia.com

Rok 476 historiografia uvádza ako rok pádu Rímskej ríše na Západe. V tomto roku germánsky vojvodca Odoaker zosadil z trónu Romula Augustula. A hoci tieto udalosti nemuseli ich súčasníci považovať za prelomové (najmä preto, že Odoaker poslal cisárske insígnie cisárovi do Konštantínopolu), koniec piateho storočia treba považovať za koniec a zároveň za začiatok. *Pax Romana* už veľmi dlho neplatil. Na Západe prestal existovať štát, ktorý roky zabezpečoval rímsky mier národom ríše. Nadišla barbarská éra.

Poslední Rimania a civilizovanie barbarov

Počas celej tejto doby nechýbali ľudia, ktorí chceli chrániť Rím pred pádom. Nejednen osvietený muž chcel zachovať to najcennejšie – civilizáciu chápanú na mnohých úrovniach: ako vieru, myslenie a štát. Medzi „poslednými Rimanmi“ nájdeme cisárov, veliteľov, guvernérov, spisovateľov, teológov a filozofov. A hoci nakoniec impérium padlo, podstatnú časť svojho dedičstva odovzdalo ďalej.

Aj preto nemôžeme povedať, že nové časy boli zlé. Začiatok – áno – ten nebol ľahký. Germáni upevnili svoj vplyv v bývalej Ríši a medzi sebou viedli početné vojny. Aj byzantské pokusy o opätovné získanie stratených provincií priniesli (napríklad Taliansku) veľa zármutku. Nakoniec sa však na troskách západnej časti ríše zrodila veľkolepá stredoveká Európa. Veľkú zásluhu na tom mal jeden z národov, ktorý sa podieľal na ničení rímskeho štátu – Frankovia.

Už v prvých rokoch po páde Západorímskej ríše Frankovia prejavovali svoju vojenskú silu v severnej Gálii – v priebehu niekoľkých desaťročí na prelome 5. a 6. storočia dobyli väčšinu bývalej rímskej provincie. Ich význam však nemožno obmedziť len na vojenské úspechy. Rola tohto germánskeho kmeňa v dejinách sveta súvisí s jeho odlišnosťou od ostatných kmeňov. V mori pohanstva a ariánskej herézy Frankovia vyznávali pravú vieru – ich vládca, Chlodovech, ešte v piatom storočí prijal katolícky krst. Práve na základe úspechov katolíckeho kráľovstva bola vybudovaná Európa, o čom svedčí aj neskoršia maxima: „*Gesta dei per Francos*” – Božie skutky vykonané cez Frankov. Práve na tomto pilieri bola vytvorená doteraz najlepšia ľudská civilizácia – Christianitas – ktorej jedným zo symbolov bola katedrála Notre-Dame. Dnes je táto veľkolepá civilizácia v rozklade.

Nový pád Ríma a noví Germáni

Súčasná Európa pripomína rímsky svet na prelome antiky a stredoveku, v dobe veľkej migrácie národov. Leto roku 2015, keď sa na Starý kontinent bez akejkoľvek kontroly valili cudzinci vo väčšine vyznávajúci islam, bolo pre nás silvestrovskou nocou roku 406. Vtedy do Rímskej ríše vtrhli Germáni, dnes moslimovia, ktorí podobne ako barbari v 5. storočí, vytvárajú svoje vlastné, a voči štátu alternatívne spoločnosti („no go“ zóny). Na druhej strane teroristické útoky môžeme porovnať s rabovaním starovekej ríše.

Ako sa – z tejto perspektívy – pozeráť na oheň v katedrále Notre-Dame? Dnes je ťažké hovoriť o príčinách katastrofy, ale bez ohľadu na okolnosti treba mať na pamäti slová: „neexistujú náhody, len znamenia”. Aký význam môže mať toto znamenie?

Spálený chrám – aj keby oheň nebol úmyselne založený – je v súlade so zámermi mnohých znesväcovateľov. A tých je vo Francúzsku viac než dosť. Každú chvíľu počujeme o protikatolíckych excesoch. Miera nenávisti spôsobila, že prípady znesvätenia sa nad Seinou stali takmer bežnou udalosťou a ich autori neprejavujú nijakú veľkorysosť ani voči najvýznamnejším pamätihodnostiam. Nie tak dávno, na začiatku marca, útočník využil určitý zmätok súvisiaci s rekonštrukciou iného mimoriadne dôležitého francúzskeho chrámu –

baziliky v Saint-Denis, kde sú pochovaní panovníci – a zničil vitráže.

Profanačné šialenstvo nad Seinou je však len jedným príznakom ochorenia. Svätý pápež Ján Pavol II. položil Francúzsku, najstaršej dcére Cirkvi, rečnícku otázku, čo urobila so svojím krstom. Túto otázku však možno položiť každému národu západnej Európy, pretože rozšírenie protikresťanských a dokonca protiľudských zákonov priam vyráža dych. Takmer všade je akceptovaná vražda nenarodených detí a vzťahy, ktoré nie sú kompatibilné s prirodzenosťou, sa označujú ako „manželstvá“. Morálnu degeneráciu obyvateľov Európy bolo vidno aj pri požiari úchvatného parížskeho chrámu. Našli sa aj takí ľudia – dokonca aj v Poľsku – ktorým pohľad na horiacu katedrálu Notre-Dame spôsobil ... radosť. Podobné reakcie prejavovala aj časť používateľov internetu s neeurópskymi priezviskami.

Kríza sa prehĺbuje a ľudia, ktorí nemajú odpovede na základné otázky, hľadajú. Žiaľbohu, často sa k Pravde nedopracujú, pretože kríza zasiahla aj mnohých členov Cirkvi, ktorí – ako sa zdá – stratili svoju identitu a zabudli na svoje poslanie.

Christianitas 2?

Situácia modernej Európy sa tak zdá byť horšia ako situácia starovekej ríše v jej poslednom štádiu, pretože úpadok teraz postihuje celé národy. Vtedy, napriek strate časti elít, postupovala christianizácia. Dnes napreduje ateizácia a životný štýl, ktorý degraduje človeka. Postoj dnešných „posledných Európanov“ je podobný reakcii „posledných Rimanov“. Lebo nechýbajú – a vďaka Bohu! – moderní Boethiovia a Cassiodorovia. Kresťanstvo neustále žije v srdciach mnohých duchovných, teológov a mysliteľov. Taktiež milióny stále počúvajú hlas evanjelia.

Od veriacich tvorcov veľkých myšlienok a od každého z nás, katolíkov, závisí budúcnosť Európy. Pretože v našich rukách máme výnimočné dedičstvo spočívajúce v pravdivej viere, realistickej filozofii a zmyslu pre pravdu, dobro a krásu.

Starý kontinent vo forme, ktorá je nám známa, môže prestať existovať, krajiny fungujúce po stáročia môžu padnúť a na ich miesto môžu prísť ľudia z Blízkeho východu a Afriky. Ale aj napriek tomu – napriek veľkej pravdepodobnosti krízy a chaosu na začiatku – môže byť nová civilizácia, založená na doteraz neznámej, európsko-arabskej etnickej štruktúre, nádhernou civilizáciou. Za jedinej podmienky: tak ako „poslední Rimania“ musíme zachovávať a verne odovzdávať našu vieru a naše idey budúcim generáciám. Úvaha nad históriou starovekého Ríma môže byť pre nás varovaním i upokojením – ukazuje, že vojenský víťazi sa podrobujú vyspelejšej kultúre porazených protivníkov. Rím prijal grécku kultúru a germánski barbari zasa jazyk, filozofiu a vieru Rimanov. Prečo by to tentoraz malo byť inak?

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/popul-z-notre-dame/>